



Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Predstavitev sprememb rejskega programa za govedo pasem limuzin in šarole

Marko Čepon

Občni zbor DRGMS, 15. 03. 2019

Prilagajanje SLO pravnemu redu EU

- Na področju zootehnike od 1999 do sept. 2003
- Zakon o živinoreji (feb. 2002)
- 53 Pravilnikov k zakonu o živinoreji (sept. 2003)



Dane osnove za:

PRO, DPO, OO;

Rejske programe, STRP

Novosti na področju zootehnike – leto 2016

- Nova EU-Uredba za področje zootehnike
- 08.6.2016
- Sestankovanja na MKGP,
- razlaganja EU-Uredbe in interpretacije
(tudi različne)

Novosti na področju zootehnike – leto 2016

- Poziv PRO-jem k uskladitvi zahtev za **rejska društva** in njihove rejske programe z EU-Uredbo
-18.7.2018
- Sprejem SLO-Uredbe o **izvajanju** EU-Uredbe –
07.9.2018



EU-Uredba stopi v veljavo v SLO 01.11.2018

Izhodišča za prilagoditev rejskih programov

- **Slabo** pripravljena
- **Pomanjkljiva** (tudi dodatni Uredbi?)
- **Različne** interpretacije

Ocena: zato se danes s spremembo RP – jev ukvarja najmanj 100 strokovnjakov s področja živinoreje, večina tava v temi!

„minister in izpeljanke“ – biti na uslugo, streči, nuditi, ...

Rejski programi PRO_DRGMS – naša prehojena pot

- **Šarole, limuzin** govedo: status potrjen, potrebna uskladitev, dovoljene tudi druge spremembe (vsebinske).
- **Angus, škotsko višavsko** govedo: sprejeta na OZ Društva 3/2017, vložena na MKGP 7/2018, vloga umaknjena zaradi nove Uredbe.

Odločitve na seji UO (25.10.2018):

1. Uskladitev RP za CHA in LIM z Uredbo
2. Uskladitev **sprejeta** na MKGP – sledi izdelava **skupnega (enega)** RP za pasme, ki se redijo v sistemu krav dojlj. **Posebnosti pasem** bodo kot **priloge** (izognemo se zapletom pri RP-jih za nove pasme)
3. **Po sprejetju skupnega RP-ja prenehata veljati RP-ja za CHA in LIM.**

Rejski programi PRO_DRGMS – naša prehojena pot

- Dec 2018: na MKGP oddana RP za CHA in LIM
- Feb 2019:
 - sedem (7) strani pripomb (drobni tisk) s strani predstavnika MKGP, *(op.: brez komentarja tako vsebine kot načina!)*
 - strokovna presoja s strani ocenjevalcev Sveta za živinorejo: zelo OK (pogodbe)
- Feb 2019: na MKGP oddana „popravljená“ RP za CHA in LIM
- Feb 2019: Predstavník MKGP predlaga nekaj manjših popravkov
- **01. marec 2019: Oddana „ponovno popravljená“ RP-ja, ki naj bi bila sprejeta na seji Sveta za živinorejo**



Struktura rejskega programa

Glavni del:

- 12 poglavij
- samo 23 strani

Priloge:

- 12 prilog
- 70 strani

Poglavja

- [1 UVOD](#)
- [2 IME PASME IN NAMEN REJSKEGA PROGRAMA](#)
- [3 ZNAČILNOSTI PASME](#)
- [4 REJSKI IN SELEKCIJSKI CILJI](#)
- [5 VELIKOST POPULACIJE](#)
- [6 IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA](#)
- [7 REJSKE METODE ZA LIMUZIN PASMO](#)
- [8 LASTNA PREIZKUŠJA](#)
- [9 SISTEM OCENJEVANJA GENETSKIH VREDNOSTI
IN GENOMSKIH OCEN](#)
- [10 MERILA IN POSTOPKI ZA VPIS ŽIVALI V
RODOVNIŠKO KNJIGO ZA LIMUZIN PASMO GOVEDI](#)
- [11 RAZVRŠČANJE ČISTOPASEMSKIH PLEMENSKIH ŽIVALI](#)
- [12 IZDAJANJE ZOOTEHNIŠKIH SPRIČEVAL](#)

Priloge

- Priloga 1: Obrazec »Telitev in označitev živali«
- Priloga 2: Navodila za tehtanje
- Priloga 3: Primeri zootehniške dokumentacije za spremljanje reprodukcije
- Priloga 4: Način izvajanja lastne preizkušnje na testni postaji
- Priloga 5: Pisno dovoljenje rejcu za opravljanje lastne preizkušnje v čredah krav dojlj
- Priloga 6: Ocenjevanje lastnosti zunanosti

Priloge

- Priloga 7: Opis sistema ocenjevanja genetskih vrednosti
- Priloga 8: Dodatne zahteve za vpis moških in ženskih živali v glavni in dodatni del rodovniške knjige za limuzin pasmo govedi
- Priloga 9: Odbira moških plemenskih živali – zdravstvena priporočila

Priloge

Priloga 10: Poslovník Društva rejcev govedi za meso Slovenije

Priloga 11: Komisija za odbiro bikov mesnih pasem za o semenjevanje in naravni pripust

Priloga 12: Zootehniško spričevalo za čistopasemsko plemensko govedo

Primer: Lastna preizkušnja

zbiranje informacij:

- Telitev
- Reprodukcijske lastnosti
- „Tehtanja“ v čredah krav dojlj
- Preizkušnja na testni postaji
- Preizkušnja na liniji klanja
- Ocenjevanje lastnosti zunanosti

Primer: Lastna preizkušnja

- **Telitev**

Rojstna masa teleta

Potek telitve

Stanje teleta

KDO? rejec, zavod

Nobnih drugih ocen (kontrolorji?!)

Primer: Lastna preizkušnja

- **Reprodukcijske lastnosti**

Vodenje dokumentacije o:

- osemenitvi in/ali
- naravnemu pripustu in/ali
- haremskemu pripustu

KDO? rejec, zavod

Primer: Lastna preizkušnja

- „Tehtanja“ v čredah krav dojilj

Metode: A (zavod), B (rejec, ki ima dovoljenje) ali C (kombinacija)

Tehtanja: samo teleta!

- vsaj eno tehtanje med 90. in 500. dnem starosti
- vsaj 70 % telet rojenih v koledarskem letu

Primer: Lastna preizkušnja

- Lastna preizkušnja **na testni postaji**

Metode: A

Odbira živali: strokovni vodja

- Predtestno obdobje – min 28 dni
- Test: od 240. dne do 365. dne

Po zaključku testa:

- zdravstvena priporočila pogoj za „priporočilo“
- ocena zunanosti – strokovni vodja
- razvrstitev v kategorijo in kakovostni razred - Komisija

Skupni selekcijski indeks – *cilj je lažja izbira tipa živali*

Lastnost	Indeks – pitovni tip, %	Indeks – vzrejni tip, %
Potek telitve, oče telet	10	2
Potek telitve, maternalni vpliv	-	6
Starost ob prvi telitvi, dni	-	6
Doba med telitvama, dni	-	10
Telesna masa – rojstvo, kg	17	10
Telesna masa – 90 dni, kg	10	5
Telesna masa – 210 dni, kg	15	15
Omišičenost	20	5
Velikost skeleta	13	15
Funkcionalne lastnosti	10	15
Pasemske lastnosti	5	10

Razvrščanje čistopasemskih moških plemenskih živali

Čistopasemske plemenske živali moškega spola se lahko uporablja za razmnoževanje (Uredba)!

DODALI:

- „**Priporočeni**“ za PP

NOVO: tudi iz kmetij ob pogojih:

- min. ocene zunanosti (po 12. mesecu starosti)
- tel. mase (roj., med 90-280. dnem, med 281-500. dnem)
- vet. preiskave

„Priporočeni“ – tudi Francija

Grille de qualification des mâles adultes


Les qualifications s'appuient sur l'évaluation sur la descendance et pointage adulte.

Qualifications	Règles d'accès	
	Liées aux Index	Liées au pointage adulte par le HBC
RVS Reproducteurs confirmés Veaux Sevrés	ISEVR > + 104 Aucun indice < 85	Conformité au standard moyenne ou supérieure. Conformité élevage moyenne ou supérieure. Note aplombs avants et arrières > = 5
RBB Reproducteurs confirmés Aptitude Bouchère	Indice AB > = 101 Aucun indice < 85	Conformité au standard moyenne ou supérieure. Note aplombs avants et arrières > = 5
RQM Reproducteurs confirmés Qualités Maternelles	Indice QM > = 101 Aucun indice < 85	Conformité au standard supérieure. Conformité élevage moyenne ou supérieure. Note aplombs avants et arrières > = 5
RRE Reproducteurs Recommandés Elites	ISEVR > = 101 AB > = 101 QM > = 107 Aucun indice < 85	Conformité au standard supérieure. Conformité élevage moyenne ou supérieure. Note aplombs avants et arrières > = 5.

Primer pomena „priporočila“

Testiran bik
v npr. Franciji –
prosta raba v EU
(Uredba)

Ta bik izgleda
SUPER!



TOMBAPIK

FR 64414921 16/12/2002 M Barthelemy Michel

JUMPER COOPER
LAUNCE SECCAPPELLI
CONCEC DRYE

MORPHOLOGY, MILK, BREED QUALITIES
TOMBAPIK: Quality improved and exceptional milk quality.

MORFOLOGIA, LECHE, CALIDAD DE RAZA
TOMBAPIK, para mejorar una raza de ganso alta.
A tout se exceptionnel pour la viande.

KÖRPERBAU, MILCH, RASSEQUALITÄTEN
TOMBAPIK, für eine qualitative hochwertige Erzeugung des Fleisches. Seine Milchwerte sind außergewöhnlich.

Growth potential
110
+20 kg (avant le sevrage, 18 ans)

Growth potential
111
+15 kg (avant le sevrage, 18 ans)

Suckling
116
+13,2 kg (avant 18 ans)

Primer pomena „priporočila“

Isti bik pa
prenaša zelo **slabe**
lastnosti zunanosti!

NE more
dobiti
priporočila!



NE verjamem interpretacijam, da se ne
smemo upreti gospodarski škodi!!!

Osebno mnenje:

Selekcija **slovenske** govedoreje praznuje letos 115 letnico.

Ostala je **slovenska** kljub menjavi vladarjev, navkljub vojniam.

Bojim se, da vodi način administriranja v SLO v izgubo **slovenskega** ...

Želel bi verjeti, da je bilo **le** leto 2018 leto Cankarja in njegovih Hlapcev.